

8. Pensioen en AOW

Dit hoofdstuk gaat in op de visie van de RMU op pensioen en AOW. Het streven is dat Wet toekomst pensioenen per 1 januari 2023 in werking treedt. De behandeling in het parlement is in volle gang. Na de inwerkingtreding van de wet start een proces van daadwerkelijke transitie naar een nieuw pensioenstelsel. Werkgevers, werknemers en pensioenuitvoerders zullen in overleg moeten treden met elkaar om de bestaande pensioenregeling aan te passen. Uiterlijk 1 januari 2027 dienen alle pensioenregelingen aangepast te zijn aan de Wet toekomst pensioenen.

De RMU heeft een aantal speerpunten wat betreft de transitie naar een nieuw pensioenstelsel, (vroeg)pensioen en de AOW:

- 1. Nadelige gevolgen van de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel moeten in kaart worden gebracht en gecompenseerd worden.** De RMU is positief over de stap naar een nieuw pensioenstelsel waarbij dekkingsgraden en kortingen tot het verleden behoren. De RMU vindt het wel van groot belang dat elke deelnemer aan een pensioenregeling persoonlijk wordt geïnformeerd wat de overgang naar het nieuwe stelsel voor consequenties heeft voor het opgebouwde pensioen en het nog op te bouwen pensioen. Daarbij dient er een adequate compensatie te worden geboden als de uitkomst negatief is. Aandachtspunt hierbij zijn de groepen van middelbare leeftijd die zonder goede compensatie in hun te verwachten pensioen geraakt kunnen worden.
- 2. Creëer keuzevrijheid om te kunnen kiezen voor meer financiële armslag in het spitsuur van het leven in plaats van pensioensparen.** Vanaf juli 2023 wil het kabinet het mogelijk maken om op de pensioeningangsdatum een bedrag ineens, ter hoogte van maximaal 10% van het pensioen, op te nemen. Met het nettobedrag ineens (na belastingen) kan eventueel de hypotheek (gedeeltelijk) worden afgelost of het bedrag ineens kan uitgegeven worden aan andere (consumptieve) doelen. De RMU ziet graag dat deze mogelijkheid wordt doorontwikkeld, zodanig dat een werknemer ook in het spitsuur van het leven, als de combinatie gezin en hypotheeklasten fors zijn, kan kiezen om een aantal jaren minder pensioenpremies in te leggen. Deze ruimte kan bijvoorbeeld gebruikt worden ter aflossing van de hypotheek of om tijdelijk meer financiële armslag te hebben. Het moet echt gaan om een extraatje gedurende bijvoorbeeld maximaal tien jaar waarin een werknemer maximaal een bepaald percentage van de pensioenpremie kan inzetten om extra financiële speelruimte te creëren. Deze keuzemogelijkheid kan eenvoudig worden geïntroduceerd in het nieuwe pensioenstelsel waarbij de premie-inleg het uitgangspunt wordt.
- 3. De tijdelijke versoepeling van de regeling voor vervroegd uittreden dient structureel gemaakt te worden, zodat werknemers in een zwaar beroep eerder kunnen stoppen met werken.** Vanaf 2021 geldt een tijdelijke regeling die werkgevers de mogelijkheid biedt werknemers maximaal drie jaar voor de AOW-datum een regeling voor vervroegde uittrading aan te bieden. Zeker werknemers in zware beroepen kunnen geholpen zijn met deze regeling. Deze regeling wordt echter tijdelijk en beperkt (tot een maximum bedrag) aangeboden en vervalt daarna weer. De RMU pleit ervoor deze regeling structureel aan te bieden waarbij het een eenvoudiger alternatief kan zijn voor zowel werkgevers en werknemers als de Belastingdienst om de 52% pseudo-eindheffing volledig te schrappen voor werknemers tot drie jaar voor AOW-datum.
- 4. De AOW-leeftijd moet naar beneden bij een dalende levensverwachting.** In het pensioenakkoord is afgesproken dat de AOW-leeftijd minder hard stijgt. Er is een formule afgesproken waarbij bij één jaar toename van de levensverwachting er 2/3 jaar langer wordt

doorgewerkt en 1/3 jaar langer AOW wordt ontvangen. De AOW-leeftijd kan echter niet dalen. Als de formule voor de berekening van de AOW-leeftijd negatief uitslaat wordt daarmee niets gedaan. Wat de RMU betreft wordt dit gecorrigeerd zodat we bij een dalende levensverwachting ook een correctie krijgen op de AOW-leeftijd naar beneden.

Literatuurlijst

- Regeerakkoord 'Vertrouwen in de toekomst', 10 oktober 2017
- Kamerbrief vernieuwing pensioenstelsel, 1 februari 2019
- Initiatiefnota CDA en CU over nabestaandenpensioen, 12 juli 2018
- Convenant Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Beleggen Pensioenfondsen, december 2018
- Prof. dr. H.P. van Dalen, prof. dr. C.J.I.M. Henkens en dr. J.A.A. de Beer: 'Op zoek naar een 'verstandige' koppeling van de AOW-leeftijd', artikel Pensioen Magazine, april 2019
- Wet temporisering verhoging AOW-leeftijd, stb-2019-246, 5 juli 2019
- Brief van minister Koolmees aan de Tweede Kamer, 'Hoofdlijnenbrief mogelijk maken van opname bedrag ineens op pensioeningangsdatum', 27 juni 2019
- Brief van minister Koolmees aan de Tweede Kamer, 'Kamerbrief principeakkoord vernieuwing pensioenstelsel', 5 juni 2018
- Advies SER, 'Naar een nieuw pensioenstelsel', juni 2019
- Hoofdlijnennotitie pensioenakkoord, 22 juni 2020
- Brief van minister Koolmees aan de Tweede Kamer, 'Kamerbrief uitwerking pensioenakkoord', 6 juli 2020
- Wet bedrag ineens, RVU en verlofsparen, stb-2021-20, 14 januari 2021
- Wetsvoorstel Wet toekomst pensioenen, Kamerstukken II, 2021–2022, 36 067, nr. 2